

OHJEITA TIETOKANNAN KÄYTTÖÖN

Kansan ääni ja kuva -tietokannasta voit hakea **valokuvia, esineitä** (soitinmuseon kokoelmat) **äänitallenteita** (festivaalinauhoitukset, haastattelut jne.) **äänitejulkaisuja** (kirjaston Cd-levyt), **videotallenteita** ja **nuotteja**. Tietokanta on rakentunut usean erillisen tietokantatyypin pohjalta, joten hakutavat eri osioissa vaihtelevat.

Kokotekstihaun ja kokotekstihakuoperaattorien käyttäminen on järkevää, jos on epäselvää missä muodossa ja minne kenttään haettava sana on mahdollisesti luetteloitu.

Hakusivun oikeassa laidassa on kerrottu kokotekstihaussa käytettävät hakuoperaattorit. Näitä kannattaa hyödyntää tarkan hakutuloksen saamiseksi!

Vaihtoehtoisesti hakua voi tarkentaa ja kohdistaa esim. aiheeseen tai paikkaan. Kohdistettu haku toimii vain yhteen sanaan kerrallaan (tai useampaan sanaan vain, jos ne on tallennettu tietokantaan samassa järjestyksessä). Kaikkia kohdistettu haku- kenttiä voi kuitenkin käyttää samanaikaisesti.

KUVAT

Haussa kannattaa huomioida seuraavat seikat:

1. Kuvapuolella etsittävä on usein joku tietty henkilö.

- Kokotekstihaku: Kirjoita kenttään henkilön nimi muodossa **etunimi sukunimi**. Voit myös kokeilla hakua +etunimi +sukunimi, jolloin haku etsii vain ne tulokset, joissa mainitaan molemmat sanat.
- Kohdistettu haku: Kirjoita kenttään nimi muodossa **etunimi sukunimi**. Valitse viereisestä tippuvalikosta 'Aihe'.

2. Kuvien luetteloinnissa on käytetty asiasanoja ja niitä voi käyttää myös haussa. Asiasanoja voi tarkastella osoitteesta: <http://vesa.lib.helsinki.fi/index.html>

- Kohdistettu haku: Kirjoita haluamasi asiasana hakukenttään ja valitse tippuvalikosta 'Asiasana'.

3. Tietokantaan on sisällytetty useasta kuvasta jo valmiiksi pieni näytekuva, joita voi selailta ilmaiseksi. Näytekuva saa hieman suuremmaksi hiirellä klikkaamalla. Käyttökuvan (yleensä 1800 x 1332) lataaminen on puolestaan maksullista!

4. Käyttäjälle on tarjolla kuvakori-toiminto, jonka avulla kiinnostavat kuvat voidaan siirtää muistiin, eli koriin. Koriin siirtäminen tapahtuu rastiittamalla kiinnostavat kuvat, ja sivun alareunassa olevan toiminnon kautta kuvat voidaan siirtää joko olemassa olevaan koriin tai uuteen koriin. Kuvakorien määrää ei ole rajoitettu. Kuvakoria pääsee muokkaamaan korien hallinta-linkistä, jota kautta korin kuvia voidaan myös selailta ja tarvittaessa poistaa. Korit ovat henkilökohtaisia.

KUVIEN TOIMITUSEHDOT

Kuvaa julkaistaessa tulee aina ottaa yhteyttä Kansanmusiikki-instituuttiin.

1. Kansanmusiikki-instituutti luovuttaa kuvat kertajulkaisuoikeudella. Julkaisuoikeutta ei voi myydä eikä siirtää kolmannelle osapuolelle.
2. Tekijänoikeus säilyy kuvaoikeuden haltijalla.
3. Kuvia ei saa manipuloida ilman kuvaajan lupaa.
4. Kuvia julkaistaessa on mainittava valokuvaajan nimi ja kuvan lähde (Kansanmusiikki-instituutti), ellei toisin sovita.
5. Palveluhinnasto löytyy osoitteesta <http://www.kansanmusiikki-instituutti.fi/hinnasto.html>

ESINEET

Esinehaun puolelta löytyy kuvia erilaisista soittimista ja tietoa siitä, mihin kokoelmaan kyseinen esine kuuluu. Esinehaku toimii kuvahaun tavoin ja esineiden kuvia voidaan myös tallettaa muistiin omaan koriinsa.

Esineiden fyysinen sijainti on kerrottu kohdassa ”säilytys”. Suurin osa soittimista sijaitsee Kaustisella.

Esineistä on luetteloitu tietokantaan vain pienet tiedot. Tarkempia tietoja voi kysyä halutessaan henkilökunnalta.

KOKOELMAT

Kokoelmat on kerätty tietyn vuoden tai muun aiheen (esim. henkilö tai yhtye) perusteella.

Täällä voit siis esimerkiksi katsella kuvia vuodelta 1968.

MUSIIKKI

Musiikkiaineisto on eritelty arkiston **äänitallenteisiin** (festivaalinauhoitukset ja muut arkiston omat tallenteet), **äänitejulkaisuihin** (kirjastossa olevat julkaistut äänitteet), arkiston **videotallenteisiin** ja **nuottijulkaisuihin**. Yhtyeet-sivulle on puolestaan koottu tallenteilla esiintyvät **yhtyeet ja niiden jäsenet**.

Äänitallenteille, Äänitejulkaisuille, videotallenteille, nuoteille ja yhtyeille on omat hakusivunsa. Suora linkki löytyy heti ensimmäisellä sivulta. Jos olet esim. kuvahaun puolella, siirry musiikki-välilehdelle (oikea yläkulma). Oletusarvoisesti olet äänitallenteiden hakusivulla. Linkit muille musiikkihakusivuille (julkaisuihin, videoihin, nuotteihin ja yhtyeisiin) löytyy sivun vasemmasta reunasta.

Äänitallenteet, äänitejulkaisut ja videotallenteet

1. Haku esiintyjän (esittäjän nimi tai yhtyeen nimi) mukaan:

- Henkilön nimi
 - Tällä hakusivulla voit hakea esiintyjän nimellä vain, jos kyseinen henkilö on esittänyt jotain yksin omalla nimellään (poikkeuksena myös duot ja muut pienet kokoonpanot ilman varsinaista yhtyeen nimeä)
 - Kokotekstihaussa hakukenttään nimi muodossa sukunimi etunimi
 - Kohdistettu haku: Hakukenttään nimi muodossa sukunimi etunimi, valitse tippuvalikosta esittäjä. (Huom. ei pilkkuja!)
- Yhtyeen nimi
 - Kokotekstihaussa hakukenttään yhtyeen nimi
 - Kohdistettu haku: Hakukenttään yhtyeen nimi ja tippuvalikosta valitaan esittäjä
 - Huom! Haettavan yhtyeen nimi pitää olla tiedossa tarkasti!
- Yhtyeet –hakusivu (linkki etusivulla tai musiikkisivun vas. laidassa)
 - Jos etsit yhtyeen jäsenen nimellä
 - yhtyeen jäsenen nimellä et äänitallenteiden hakusivulla saa tuloksia, vaikka niitä olisikin olemassa.

2. Haku esitystavan mukaan

- Valikossa eri soittimia ja yhtyeitä
- Valikosta löytyy isoilla kirjaimilla kirjoitettuna PUHE, TANSSI TAI MUU ESITYSTAPA
 - Näitä esiintymistapoja voi tarkentaa!
 - Kun valitset esim. puheen, voit sen jälkeen valita alempaan tippuvalikkoon esitystavan tarkennukseksi esim. soittimen rakentaminen tai muu soittimeen liittyvä

3. Perustietojen ja sisällystietojen tarkastelu

- Oletusarvoisesti alhaalla hakutuloksissa näkyvät äänitallenteiden perustiedot
- **Miinukset:** jos hakutuloksia on paljon, äänitallenteiden tarkempi selailu on hidasta!
 - **Valitse hakusivulla pallo kohtaan Sisällys** (näet suoraan tarkat kappale/sisällystiedot ja raitojen nimet)

4. Eri hakutapojen yhdistely

- Voit hakea tietyn henkilön esittämiä puheita
 - Esim: Esittäjä Jylhä Konsta, Esitystapa Puhe

5. Asiasanoja ei ole käytetty kaikkien dokumenttien luetteloinnissa.

6. Tunnusta (esim. KIÄ 1) painamalla saadaan esille tulostusnäkyvä, jossa näkyvät kyseisen tallenteen tai julkaisun perustiedot ja sisällys. Jos esiin halutaan pelkästään kappalekohtaiset tiedot (esim. halutaan tarkastella yksittäisiä laulukappaleita, eikä koko äänitallennetta kuvaavia tietoja), voi Näytä tulokset –kohtaan valita 'Sisällys'.

Yhtyeet

- Voit etsiä yhtyeen jäsenen nimellä
- Haun tuloksena löytyy tieto, missä tallenteilla ja missä yhtyeessä/yhtyeissä hakemasi henkilö on esiintynyt
- Hakuun kirjoitetaan yhtyeen jäsenen nimi (sukunimi etunimi) ja säilytetään oikeanpuoleisessa valikossa kohta jäsen.
 - Jos saat yhtyehaun kautta selville uusia yhtyeitä, joissa etsimäsi henkilö on esiintynyt, voit kokeilla myös Äänitallenteiden hakusivulle kohdennettua hakua syöttämällä kenttään yhtyeen nimen ja valitsemalla tippuvalikosta esittäjä. (Kaikkia yhtyeitä ei aina ole tallennettu yhtyeet sivulle, jos esim. yhtyeen jäsenet eivät ole olleet tiedossa)
- Voit hakea yhtyeitä myös yhtyeen nimen tai yhtyeen kotipaikkakunnan mukaan
 - Huom. Käytetty kuntajako tosin on vuodelta 1910...

Yhtyeet-hakusivulta löydät kaiken (luetteloidun) materiaalin, jota kyseiseltä yhtyeeltä/ yhtyeen jäseneltä löytyy

- Lyhenteet kertovat mistä materiaalista on kysymys
 - KIÄ = Kansanmusiikki-instituutin äänitallenteet
 - KIJ = Kansanmusiikki-instituutin äänitejulkaisut
 - KIK = Kansanmusiikki-instituutin kuvanauhat eli videot
 - KIN = Kansanmusiikki-instituutin nuotit

Lopuksi

- Monta hakutapaa on aina hyvä kokeilla, jotta tulos on mahdollisimman kattava
- Aina kannattaa kokeilla niin kokotekstihakua kuin kohdennettua hakua
- Esittäjän nimellä haettaessa haku kannattaa suorittaa mahdollisimman kattavasti
 1. äänitallenteiden hakusivulla (tai vastaavasta jos etsit videoita, tee haku videotallenteiden sivulla, ja jos etsit äänijulkaisuja, tee haku äänitejulkaisujen hakusivulla)
 2. yhtyeet-hakusivulla
- Tiedon voi varmistaa kysymällä arkiston työntekijöiltä